

Tid var Rigsarkivet ikke større, end at Kongerne gemte det i et Skrin, som de saa førte med sig omkring paa deres Rejser. Efterhaanden voksede Arkivet i Omfang, saa at det blev nødvendigt at magasinere det. Saa valgte man de gamle Domkirker til Opbevaringssted, og Rigsarkivet deltes, saaledes at en Del opbevaredes i Roskilde Domkirke og en anden Del i Domkirkenovre i Lund. Først paa Valdemar Atterdags Tid blev det saa igen samlet, og 1375 blev en Del af det anbragt nede paa Vordingborg Slot, men allerede under hans nærmeste Efterfølgere flyttedes det meste af det derfra til Kalundborg Slot. Der var indrettet et særligt Taarn, som kaldtes „Følen“, hvor Rigsarkivet havde sin Plads, og som desuden ogsaa tjente som en Slags Rigsskatkammer. Under Christoffer af Bayern flyttedes det — altsaa i den første Halvdel af det 15de Aarhundrede — til Københavns Slot. Dog blev en Del af Arkivets Papirer tilbage i „Følen“, altsaa Taarnet dernede paa Kalundborg Slot. Men 1582 samledes det altsammen i København, og fra den Tid hører man ikke Tale om, at der har været synderligt af Arkivet udenfor København.

Der blev saa udnævnt særlige Mænd til at være Chefer eller Bestyrere, hvad man skal kalde det, for Rigsarkivet. Den mest bekendte, tør jeg vel sige, af dem blev udnævnt 1663 og hed Peder Schumacher, altsaa Griffenfeldt; han havde dog større Fortjeneste af andre Institutioner end netop Rigsarkivet, det var en af de Ting, han ofrede mindst Tid paa. Aar 1700 blev en anden bekendt Mand udnævnt, nemlig Frederik Rostgaard, og under ham havde Arkivet gode Dage og fik sin særlige Bygning paa Slotsholmen. 1720 toges den ny Bygning dernede i Brug, og da flyttedes det, som til Dels havde været husvildt og været omkring i andre Bygninger, særlig i Kældrene paa Rosenborg Slot, altsammen tilbage til Slotsholmen. 1848 blev Lektor Wegener, der ogsaa gjorde et stort Arbejde for Arkivsagen, udnævnt. Sluttelig skal jeg nævne, at i 1882 blev den bekendte Historiker A. D. Jørgensen Rigsarkivar.

Efterhaanden har Arkivet naturligvis faaet større og større Omfang, og flere og flere historiske Aktstykker ere blevne henlagte deri. Det er ogsaa nu blevet mere tilgængeligt for Publikum, end det før har været, idet det i lang Tid havde været et lukket Arkiv, hvortil kun en bestemt Mand havde Nøglen.

Rigsarkivet savner nu Plads, og For-

holdene dernede ere ganske utaalelige i flere Henseender, idet Rummenene ere delte, og Lofterne dernede ere flere Steder af ganske raa og upløjede Bræder, der ere lagte ind til hinanden. Reolerne ere saa høje, at Personalet maa benytte lange Stiger for at faa de forskellige Ting frem. Det har været ganske umuligt at opvarme Arkivet — en hel Del af det i alt Fald —, fordi Brandfaren vilde være alt for stor, og Lofterne desuden ere saa utætte, at der slet ikke kan være Tale om at kunne fremskaffe ordentlig Varme. Alt dette have Funktionærerne i Rigsarkivet klaget over eller i alt Fald henstillet i en Skrivelse til Ministeriet, som er aftrykt her i Betænkningen.

Af disse Grunde, dels fordi de ministerielle Kontorer i det hele taget savne Plads, og dels fordi Rigsarkivet maa have ny Bygninger, blev der altsaa nedsat en Kommission den 26. November 1906. Skrive vi ikke i Dag den 27. November? Man kan altsaa ikke her rette den Anke, der undertiden rettes mod Kommissioner, at den har arbejdet for langsomt. Denne Kommission havde sin første Fødselsdag i Gaar; havde vi altsaa haft Møde her i Gaar, kunde Sagen være kommen til Forhandling Aarsdagen efter Kommissionens Nedsættelse. Dens Formand var Generaldirektør Nordlien, og den bestod i øvrigt af Embedsmænd fra de forskellige Ministerier samt den nuværende Rigsarkivar Dr. juris. V. A. Secher. Kommissionen har altsaa arbejdet hurtigt, og saa vidt jeg kan skønne efter mit Kendskab til Forholdene, og saa vidt jeg har kunnet sætte mig ind i Sagerne, har den gjort et godt og betydeligt Arbejde.

Man kunde jo gaa to Veje, enten den at bygge et Rigsarkiv i en helt ny Bygning og derved skaffe Plads til de nuværende ministerielle Kontorer, idet man benyttede det hidtilværende Rigsarkiv, eller man kunde indrette Rigsarkivet i de allerede værende Bygninger og dog skaffe Plads for Arkivet saaledes, at den Plads, som det nu indtager i Kancellibygningen, hvor det indtager hele den underste Etage, kunde blive fri til Benyttelse for de ministerielle Kontorer samt de Kontorer, der blive husvilde paa Grund af Nedrivelsen af Forbindelsesbygningen mellem Kancellibygningen og selve Christiansborg. Man har valgt den sidste Vej, altsaa ikke at bygge en enkelt ny Bygning til Brug for Rigsarkivet. Det gamle kgl. Biblioteks Bygning er jo bleven ledig, efter at Biblioteket er blevet flyttet til den store ny